

Sygn. akt II CZ 125/16

POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Hubert Wrzeszcz (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk (sprawozdawca)

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa G. K. i A. R.

następczyni prawnych A. R.

przeciwko Z.W.

o rozwiązanie umowy przekazania gospodarstwa rolnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 15 grudnia 2016 r.,

zażalenia pozwanej

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 31 marca 2011 r., sygn. akt I ACa .../10,

**odrzuca zażalenie w części dotyczącej rozstrzygnięcia
zawartego w punkcie 1 (pierwszym) i oddala zażalenie
w pozostałym zakresie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 31 marca 2011 r. Sąd Apelacyjny oddalił wniosek pozwanej Z. W. o przywrócenie jej terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 4 marca 2010 r. i odrzucił wniosek o uzasadnienie wyroku tego Sądu. Postanowienie to zapadło po uchyleniu przez Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 24 listopada 2010 r. postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 24 czerwca 2010 r., w którym oddalono wniosek pozwanej (z dnia 9 czerwca 2010 r.) o przywrócenie jej terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 4 marca 2010 r. i odrzucono wniosek o uzasadnienie wyroku tego Sądu.

W uzasadnieniu postanowienia z dnia 31 marca 2011 r. Sąd Apelacyjny stwierdził, że wniosek pozwanej z dnia 9 czerwca 2010 r. nie zasługuje na uwzględnienie w świetle postanowień art. 168 § 1 k.p.c. Zawiadomienie o rozprawie apelacyjnej w dniu 4 marca 2010 r. zostało prawidłowo doręczone pozwanej w świetle postanowień art. 139 k.p.c. W postępowaniu apelacyjnym pozwanej nie reprezentował bowiem adwokat W.G., jego umocowanie obejmowało jedynie uprawnienie do sporządzenia apelacji, którą ostatecznie wniosła osobiście pozwana.

W zażaleniu pozwanej od całego postanowienia pozwana sformułowała zarzut „błędnej oceny okoliczności niniejszej sprawy w zakresie uprawdopodobnienia okoliczności braku winy pozwanej w niedochowaniu terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 4 marca 2010 r.” oraz zarzut „błędnej interpretacji i niewłaściwego zastosowania art. 91 k.p.c.”. Skarżąca domagała się zmiany w całości zaskarżonego postanowienia i przywrócenie wspomnianego terminu, ewentualnie - uchylenia w całości zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W zażaleniu pozwanej w ogóle nie powołano się na przepis art. 380 k.p.c. w związku z wniesionym zażaleniem. W orzecznictwie Sądu

Najwyższego podkreśla się, że warunkiem zaskarżalności niezaskarżalnych postanowień, które miały wpływ na wynik sprawy (np. oddalających wniosków o przywrócenie terminu) jest zamieszczenie w środku zaskarżenia stosownego, wyraźnego wniosku w tym zakresie (art. 380 k.p.c.). W odniesieniu do środków zaskarżenia wnoszonych przez zawodowych pełnomocników wniosek taki powinien być w nich wyraźnie i jednoznacznie sformułowany (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2006 r., I CZ 53/06, IC 2007, nr 12, s. 49). Także w uzasadnieniu powołanego postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 2010 r. stwierdzono możliwość kontroli postanowień w przedmiocie przywrócenia terminu (z uwagi na jego niezaskarżalność) „tylko w sposób dopuszczony przepisem art. 380 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c.” (k. 621v akt sprawy).

Niemożliwość skontrolowania rozstrzygnięcia zawartego w pkt 1 zaskarżonego postanowienia oznacza konieczność odrzucenia wniesionego przez pozwaną zażalenia w tym zakresie jako niezaskarżalnego.

Gdyby jednak przyjąć, że wyraźne powołanie się na przepis art. 380 k.p.c. w rozpoznawanym zażaleniu nie było konieczne (np. z racji skoncentrowania się w nim jedynie na ocenie zasadności oddalenia wniosku pozwanej z dnia 9 czerwca 2010 r.), to należy także stwierdzić, że zażalenie nie mogłoby być uwzględnione z następujących powodów.

Uchylając wcześniejsze postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 24 czerwca 2010 r., Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 24 listopada 2010 r. (k. 620 i n. akt sprawy) stwierdził, że w toku ponownego orzekania Sąd Apelacyjny przeprowadzi dowody wskazane przez pozwaną we wniosku z dnia 9 czerwca 2010 r. o przywróceniu terminu, rozważy także ponownie treść dokumentu pełnomocnictwa udzielonego adwokatowi W.G. (k. 621v akt sprawy).

Sąd Apelacyjny szczegółowo badał okoliczności dotyczące zakresu udzielonego pełnomocnictwa procesowego adwokatowi W.G. i w konkluzji przyjął, że adwokat ten nie reprezentował jednak pozwanej w postępowaniu apelacyjnym,

dlatego nie było podstaw do zawiadamiania tego adwokata o terminie rozprawy apelacyjnej w dniu 4 marca 2010 r.

Nie istnieją też uzasadnione powody, aby kwestionować prawidłowość ustaleń faktycznych i ocen dokonanych przez Sąd Apelacyjny w zakresie doręczenia pozwanej zawiadomienia o rozprawie w dniu 4 marca 2010 r. zgodnie z postanowieniami art. 139 k.p.c. Pozwana wskazywała adres dla doręczeń pism sądowych (T., ul. P. 2; k. 350-351 akt sprawy) i pod tym adresem kierowane były przesyłki (k. 551, 558 akt sprawy). Zarówno zeznania świadka R. M. (listonosza), jak i S. W. (syna pozwanej) nie dostarczyły podstaw do wnioskowania, że odpowiednie awiza (przynajmniej trzy pierwsze przed dniem 4 marca 2010 r.) nie były jednak pozostawiane w skrzynce. Dwa pierwsze awiza dokonane zostały w odpowiednim okresie przed tym dniem. Obfitość korespondencji pozostawionej w skrzynce pocztowej pozwanej i spora ilość materiałów reklamowych może właśnie usprawiedliwiać wymaganie odpowiedniej staranności od adresata korespondencji (i osób upoważnionych do jej odbioru) w zakresie odpowiedniej weryfikacji i selekcji przesyłek.

W tej sytuacji Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.